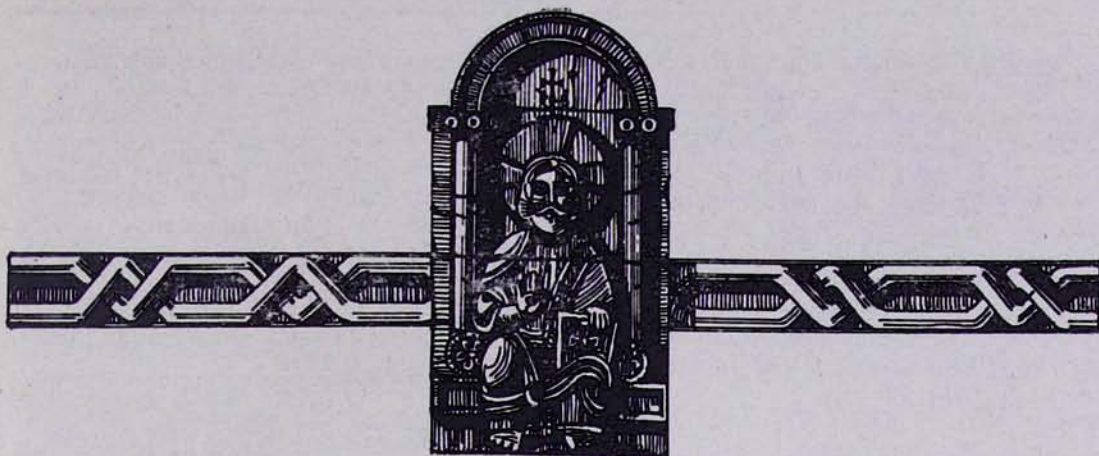

ՄԵԾ ՊԱՀՈՑ ԽՈՂԵՐ

«Հոգի Տեառն ի վերայ իմ, վասն որոյ և օծ իսկ զիս, անտարանել աղքատաց առաքեաց զիս, բժշկել զբեկեալս սրտիս, քարոզել զերեաց զթողութիւն և կուրաց տեսանել, արձակել զվիրաւորս ի թողութիւն» (Ղուկ. Դ 18—19):

Մեր Տերը Հիսուս, անապատում փորձությունից և չարի դեմ տարած իր քարոյական մեծ հաղթանակից հետո, Գալիլիա վերադարձաւ՝ ձեռնարկելու իր առաքելական և քարոզչական գործունեությանը՝ որպէս ուսուցիչ և վարդապետ: Երբ «ուսուցիչ» բառն էմ օգտագործում, նկատի չունեմ, որ Հիսուսը փիլիսոփայության կամ աստվածաբանության դասախոս էր: Նրա հետաքրքրության գլխավոր առարկան մարդն էր իր առօրյա հոգսերով, ապրումներով և փորձություններով: Հիսուսի ուսուցման նպատակն էր՝ նոր ժամանակների Աստուծո թագավորությունը ավետելը և այդ վեհ գործին հասնելու համար ուսուցումը՝ մարդկանց տալով Աստուծոյն ճանաչելու մի նոր տեսիլք ու հավատք:

Հիսուսը խորապէս հավատում էր, որ իր քարոզությամբ մի նոր օր, մի նոր կյանք էր սկսվելու, և մարդկանց սպասում էր մի նոր աշխարհ, որտեղ նրանք ապրելու են խաղաղ ու համերաշխ Աստուծո և իրենց եղբայրների հետ: Հիսուսի առաքելության նպատակն էր՝ ավետել այս բարի լուրը և կոչ անել ժողովրդին պատրաստվելու դրան:

Ահա թե ինչու իր հանրային գործունեու-

թյան սկզբին մեր Տիրոջ համար հատկանշական էր ընտրել Եսայի մարգարեի վերոհիշյալ խոսքերը (Եսայ. ԿԱ 1), որոնցում ընդգծվում էր այն ծառայությունը, որ նա պետք է մատուցեր ժողովրդին, և որի համար ինքը ընտրվել էր Աստուծո կամքով:

Հիսուսը կոչ էր անում ժողովրդին՝ հավատալ իր առաքելության և քարոզության վեհությանը. «Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի որ զբանն իմ լսէ և հաւատայ, այն որ առաքեացն զիս, ընդունի զկեանսն յաիտեանականս և ի դատաստան ոչ մտանէ, այլ փոխեցաւ ի մահուանէ ի կեանս» (Հովհ. Ե 24):

Հիսուս իր կյանքով և քարոզությամբ միացած էր իր երկնավոր Հոր հետ: Երկրավոր կյանքում Աստված նրան տվել էր գիտակցությունը ճանաչելու իր Հորը և այդ պատճառով նա կարող էր ասել ամենայն խոնարհությամբ. «Եկայք առ իս ամենայն վաստակեալք և բեռնաւորք և ես հանգուցից զձեզ, առէք զլուծ իմ ի ձեզ և ուսարուք յինէն, զի հեզ եմ և խոնարհ սրտիւ և գտջիք հանգիստ անձանց ձերոց, զի լուծ իմ քաղցր է և բեռն իմ փոքրոգի» (Մատթ. ԺԱ 28—29):

Հիսուսի այս խոսքերը արտահայտությունն էին այն գիտակցության, որը զալիս էր Աստուծո հետ միշտ կապի մեջ լինելու նրա կյանքի փորձից: Նա այդ մասին խոսում էր խորունկ ներհայեցողությամբ, լուռ, բայց ինքնավստահ զգացումով և հեղինակավոր շեշտով:

Չորրոյունը, որ Աստված Հիսուսի միջո-

ցով աշխարհի ուղարկեց, սիրո ուժն էր: Սիրո այդ գործությունը միակ գեներն էր, որ Հիսուսն օգտագործեց մարդկանց սրտերը գրավելու: Հիսուսն այդ գիտակցությամբ ապրեց ու գործեց: Եվ իր կյանքի վերջավորության սիրո մոլուն այդ ոգին որպես կոտակ ավանդեց իր աշակերտներին՝ նրանց ապագա առաքելության և քարոզչության ճանապարհի վրա, կյանքում իրենց անձը բարձրացնելու կատարելության այն բարձունքները, որ նրանք կարող կլինեն նաև հավելելու Աստուծուն և զգալու նրա կենսամորոգ, վերանորոգիչ գործությունը:

Բայց Հիսուսը, ուսուցանելուց և քարոզելուց բացի, մի ուրիշ առաքելություն էլ ուներ մարդկության համար: Նա պետք է իր արյունը թափեր խաչի վրա՝ մարդկանց մեղքերի համար: Հիսուսի խաչելությունն ու մահը նրա փրկագործ առաքելության գլխավոր նպատակն էր կազմում. «Զի այնպես սիրեաց Աստուած զաշխարհ մինչև զմրդին իւր Միածին ետ, զի ամենայն որ հաւատայ ի նա, մի կորիցէ այլ ընկալցի զկեանսն յափտեանական» (Հովհ. Գ 16):

Քրիստոսը եկավ-կատարեց ինչ որ բարի էր, քարոզեց ճշմարիտ և աստվածահաճո կյանքը, ավետեց, որ Աստուծո թագավորությունն է հաստատելու աշխարհում, և որի իրականացման համար նա քաջեց մարդկային տառապանքների ճանապարհի միջով, մինչև Գողգոթա, ուր հեղեց իր արյունը խաչի վրա: Նա իր օրհնանքը չդադարեցրեց նույնիսկ այն պահին, երբ իր մարմինը չարչարվում էր ստացած հարվածների խոցերից, ներեց նրանց, լվբեր ձաղկում էին իրեն, և երանական կյանք խոստացավ խաչի վրա ապաշխարող ավագակին:

Հիսուսն իր կյանքի օրհնակով ապացուցեց քարոզած իր գաղափարների վեհությունն ու ճշմարտությունը. «Սիրեցէք զընշնամիս ձեր, օրհնեցէք զանծիծիս ձեր, բարի արարեք ատելեաց ձերոց և աղօթս արարէք ի վերայ այնոցիկ որ լկեն զձեզ և հաղածեն» (Մատթ. Ե 44):

Քրիստոսի սերը հայտնվեց խաչի վրա: Մարդկության համար տառապող սիրո այդ աստվածատուր ուժն է, որ գրավում է մարդկանց սրտերը:

Քրիստոսը չարչարվեց ու խաչվեց մեզ համար, մեր փրկության համար, որպեսզի մենք էլ գիտակցությունն ու քաջությունը ունենանք մեր խաչերը կրելու այս երկրավոր կյանքի ճանապարհի վրա, հետևենք իր ճշմարիտ օրհնակին և վայելենք կյանքի հոգեվոր գեղեցկությունն ու բերկրանքը և հաւենք առավել կյանքի:

Հետևաբար մենք էլ, որպես քրիստոնյա, ոչ միայն պետք է հաշտվենք հոգեբանական

և ֆիզիկական այն կացությունների հետ, որոնց մեջ ենք գտնվում, այլ նաև պետք է մեզ հանձնենք Աստուծո նախախնամությանը և մեզ դնենք Քրիստոսի քաղցր սիրո շքր-ջանակի մեջ: Միայն ու միայն այդ դեպքում է, որ պիտի զգանք մեր հոգու ներքին խաղաղությունն ու երջանկությունը, որոնք կյանքը դարձնում են ավելի իմաստալից և արժանի ապրելու:

«Ես եմ լոյս աշխարհի, որ զայ զկնի իմ ընդ խաւար մի գնացէ, այլ ընկալցի զլոյսն կենաց» (Հովհ. Ը 12):

Քրիստոսի խոսքերը գալիս են դարերի խորքից, բայց դրանք թարմանում են միշտ, ինչպես առավոտյան ցողով պայծառացած արևի լույսը: Քրիստոսի խոսքերը պատմում են մեր փրկության ճանապարհի մասին, հավատքի լեզվով, հույսի գիտակցությամբ և ապրված ճշմարիտ և առաքինի կյանքի օրհնակով: Այդ խոսքերի միջոցով Քրիստոսի մահն ու հարությունը դառնում են աղբյուր «առաւել կեանքի» և հավիտենականության:

Մարդկության հանդեպ Քրիստոսի տաժած զոհողությունն ու սերը իր գազաթմակեղանի է հասնում նրա մահվամբ և հրաշալիաո հարությանը: Այն քրիստոնեական հույսը, որ մենք չենք կորչելու այս կյանքում ապրած կարճ ժամանակից հետո, հայտնվում է այնտեղ՝ Քրիստոսի թափուր գերեզմանում: Եթե Ադամի մեղքով մահվան ենք դատապարտված, Քրիստոսով արդարացվում ենք և արժանանում հավիտենական պսակին, եթե հավատում ենք Քրիստոսի փրկարար առաքելությանը և ուժին:

Այն ստույգ իրողությունը, որ Քրիստոսը եկավ, քարոզեց, հրաշքներ գործեց, բժշկումներ կատարեց, չարչարվեց, խաչվեց և հարություն առավ, առավելագույն չափով մեզ ցույց է տալիս այն մեծ ու փրկարար սերը, որ Աստված տաժում է մեզանից ամեն մեկի հանդեպ: Նշանակում է, որ Աստված մեզ արժանի է համարել այն զոհողությանը, որ արել է մեզ համար: Երբ մի սովորական հայր այնքան գուրգուրում է իր զավակներին, տիեզերքի հայրը, որ մեր Արարիչն է և գոյության խարխալը, ինչպես չսիրի մեզ և չգուրգուրի:

Քրիստոսի մահն ու հարությունը մեզ պետք է համոզի, որ Աստված գերազանցապես սիրում է մեզ և միշտ էլ պատրաստ է ետ ընդունելու որևէ մեկին, որևէ ժամանակ, ինչքան էլ մեղավոր լինի այդ անձը, եթե նա ճշմարտապես զոջում է ու ապաշխարում և խոստովանում, որ Քրիստոսը մեռավ նաև իր համար: Մեզանից ամենից մեղավորը կարող է ամենից սուրբը դառնալ Քրիստոսով: Այս է Ավետարանի ճշմարիտ պատգամը:

Մեծ պահոց զոջումի և ապաշխարության այս օրերին մեր հավատքն ու հույսը դնենք հարուցյալ Քրիստոսի վրա: Կյանքի վերածենք բոլոր այն շնորհները, որ ստացել ենք և տևապես ստանում ենք սուրբ Հոգուց: Այդ շնորհները պետք է զորացնեն մեր կամքի ուժը:

Հետևաբար ամենից առաջ դադարեցնենք մեր ներքին աշխարհում տեղի ունեցող հոգեկան պատերազմը, մեր հոգու խռովքն ու փոթորկումները, որոնք ծագում են հպարտությունից, մախանձից, ատելությունից և առհասարակ չար մտածումներից և անազնիվ ձգտումներից:

Հսկումի այս խորհրդավոր պահին ջերմեռանդ աղոթենք, որ Հիսուսի խոսքերը մերից արձագանքեն բոլոր լեզուներով աշ-

խարհի բոլոր անկյուններում և մարդկանց բոլոր սրտերում: Թող դրանք հույսի շունչ և կյանքի առաջնորդ լինեն մեզ բոլորիս, մըխիթարություն և հանգստություն պատճառեն վշտաբեկներին, խաղաղություն ներշնչեն մրանց, ուրբեր վախի և շփոթության մեջ են, և թող դրանք ուրախացնեն, վերանորոգեն մեզ և առաջնորդեն մեզ հավատքի ճանապարհով՝ գտնելու և ճանաչելու մրան, որ է «ճանապարհ, ճշմարտություն և կեանք» (Հովհ. ԺԹ 6): Թող խաչյալ և հարուցյալ Քրիստոսի Ավետարանի լույսը և անհատնում սերը լուսավորեն ու ջերմացնեն մեր հոգիներն ու սրտերը այժմ և միշտ: Ամեն:

ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԿԱՎԱԳ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

